

KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund

Nr. 10.

Kontor: Nørregade 33, St.

17. Maj 1902.

Udgaar hveranden Lørdag.

18. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet (+ 9 Øre i Postpenge i København. + 11 Øre i — i Provinserne.) Enkelte Numre 10 Øre.

MARY STEEN,

kongelig Hoffotograf,

Amagertorv 4, 3.

Ærede Læsere af K. & S.!

Frugt, Grøntsager, Vildt, slagtet Fjerkræ, udmærket Fiskefars 60 Øre pr. Pd., henkogte Sager, alt i bedste Kvalitet, anbefales Dem fra

Sophie Jensen, Skovbogade 5.

Telefon 7015.

Varerne sendes overalt.

Sprogundervisning,

særlig **Tysk** og **Dansk**, gives af Fru Anna Nording, Nørregade 34, 3. Træffes 3—5. (Anbefalet af Frk. Zahle.)

EMMY THULSTRUP.

Hjemmelavet Konfekt, tilkendt eneste

Panoptikon V, 1ste Sal o. G.

Telefon 26543.

Marie Steffensens Skole

for Snitmønstertegning, Tilskæring og Kjølesyning, Zinngade 2, 2. Sal.

Den Suhrske Husmoderskole.

Telef. 8053. Skindergade 31, 2. Træffes 1-3.

Den 2den Juni aabnes et fjortendages Kursus i Bagning à 20 Kr.

I August aabnes et fjortendages Kursus i Syltning og Henkogning à 20 Kr.

1ste September begynder det nye Skoleaar. Nærmere Oplysninger erholdes paa Skolen Kl. 1—3.

„Bog og Naal“,

nordisk Tidsskrift for kvindelig Opdragelse og Undervisning, er Organ for Foreningen „Den danske Pigeskole“ samt for Foreningerne inden den norske Pigeskole. „Bog og Naal“ udgaar en Gang om Maanedens. Det koster 75 Øre Kvartalet og kan bestilles paa ethvert Postkontor i Danmark, Norge og Sverige samt paa Bladets Ekspeditionskontor i Silkeborg.

Marie Carl-Nielsen: Egil Skallegrim.

Kvindernes Kunst

paa

Foraarsudstillingen 1902.

(Sluttet).

Landskabsmaleriet dyrkes ikke meget af Kvinderne. Er Klimaet maaske for ublidt og Stemningerne for vekslende? Det er mest „godt Vejr“ man ser og væsenligst Dagtimerne, som fremstilles. Pouline Thomsen har i Aar — og tidligere — malt efter Solnedgang. Naar hun vælger det Motiv synes hendes Teknik at være en anden end ellers, hendes Farver at minde om Kyhn's, — hendes Billeder om Nemisøen; hun er mere ejendommelig naar hun fremstiller Sol eller Regn. Emma Meyer og Ravn Hansen opsøge Landets skønneste Egne og male de store Udsigter, kønt set og godt valgt, — ægte kvindelig følt. Marie Thymann finder den mere kraftige, lidt forblæste Natur og tager djervt paa sine Træer. Johanne Krebs har et smukt lille Landskab fra Arresø, fint i Tonen. Som Gæst paa den frie Udstilling udstiller Anna Munch et kønt lille Billede „den hunderaarige Kaabe“ og som Gæster paa Charlottenborg træffer man to norske Kunstnere: Augusta Finne-Dövle og Mimi Falsen, der begge interesserer. Af Skulpturarbejderne er Marie Carl-Nielsen's „Egil Skallegrim“ det betydeligste; det er en Del Aar siden det blev modelleret, som Konkurrence, — det fik ikke Præmien men maaske det nu vil blive mere værdsat og forstaaet. Hendes jydsk Hingsteplag er ubetinget den bedste Hest, hun endnu har udført, og den unge Kentaur morsomt fundet paa og godt gjort. Ansigtet burde være yngre i Forhold til Føllekroppen, mere utidigt og mindre gnavent i Udtrykket, men god er den alligevel, som den nu er. Hendes Portræt-Relief er karakterfuldt og den frysende Dræng morsom. Man maa ønske Marie Carl-Nielsen den

størst mulige Understøttelse fra Autoriteternes Side, for at hun kan faa Lejlighed til at udføre alle de gode Ideer, hun sidder inde med, og man bør paa-skønne, naar vore Billedhuggere har Mod til at tage fat og sætte Kræfter og Penge ind paa nye Opgaver, uagtet de kan fylde Atelierne med ikke solgte Værker. Johanne Dan f. Betzonich fortjente sikkert, at Akademiet støttede hende. Hendes lille „Søvnængerske“ i Aar er et fint følt og godt udført Arbejde; det er dog en Ide og ikke et tomt Modelstudie, man giver et Navn og lader løbe. Tomt er Elna Borch's „Gravmæle“, og med Grav, det vil sige med Alvor og Højhed, har det intet at bestille, hellerikke har det Mæle, den nøgne Model siger intet, den kunde bedre være døbt „Susanne“ (hun minder om Tuxen's) eller et andet af de Navne, man forsyner nøgne Kvinder med; men „Gravmæle“ — over hvem? Den Retning i Skulpturen her er fulgt burde straffes men ikke belønnes. — Naa, Damerne skal jo ogsaa imellem lidt paa Afveje, det er saa sjældent, de vover sig for langt. Man kan i Aar give Kvinderne det Skudsmaal, at de har taget godt fat, de fortjener deres Penge, de skal have dem og skal ikke lægge Hænderne i Skødet men modigt og fortroingsfuldt se Fremtiden i Møde, og Mændene skal huske, at: „le génie n'a point de sexe!“

A. C. W. L.

Dronning Elisabeth.

(Ved S. Br.) — Sluttet.

„Han ved sig hverken Ly eller Læ, hvor han tør bygge sin Rede.“

Christian den anden flakkede uroligt om i Tyskland og Nederlandene; han forsøgte stadigt forgæves at hverve Folk.

Elisabeth var en Tid i Berlin hos

*) Geniet har intet Køn.

Kurfyrsten af Brandenburg, gift med Kongens Søster, der paa Grund af Uoverensstemmelse i Religionsspørgsmaal var meget uheldig i sit Ægteskab.

Man har flere Breve fra Dronning Elisabeth til hendes „allerkæreste Herre“ og fra ham til hende — i dem alle mærker man hvor rastløst Tankerne arbejder for at finde Udvej til at besejre Cprøret i Danmark. Elisabeth skriver: Spar ikke hverken Eders Naades eller mit (til Hvervning); hvad jeg har, skal jeg gerne lade til, om Eders Naade kan tænke, det er Eders Naades Bedste. —

I alle hendes Breve aander den største Uro for Kongens Liv og Længsel efter at være hos ham. — Kongen beder hende skaffe sig Skjorter, da han ingen har, men han overdrager hende ogsaa officielle Hverv, som hun besørger og skriver ham til om. Et saadant Brev slutter: „Beder jeg Eders Naade, at Eders Naade vil se sig for, thi jeg ved vel, at der staar mangen efter Eders Naades Hals. Og beder jeg Eders Naade at Eders Naade vil snart lade mig komme til Eders Naade. Jeg vil fast heller blive hos Eders Naade og lide, hvad jeg kan, end jeg vil være fra Eders Naade og have alt det, jeg vil have, thi jeg kan ikke blive glad, for jeg befrygter mig altid, at Eders Naade skal komme noget udfald. Og jeg kan aldrig være uden Sorg, jeg tror, de gør mig snart galen, saa lader de med mig her. — —“ Min allerkæreste Herre, jeg længes mig ihjel med mindre Eders Naade haver snart Bud efter mig.“ Dette sidste staar ogsaa i Slutningen af et andet langt „Forretningsbrev“, Det er underskrevet „Ether nades høstru Elyzabet“.

Trods al anvendt Overtalelse var der ingen der hjalp de landflygtige til Penge eller Knægte. De solgte deres Klenodier og Gyldenstykker Klæder; Børnenes Legetøj blev pantsat, Dronningen syede de aflagte Klæder om til Børnene — der spares paa alle Punkter, men det lykkedes dog ikke at tilfredsstille Hververne.

Da oplevede Elisabeth det eneste, som kunde holde hendes Mod oppe i Længden.

Hun og Kongen hørte Luther prædike og blev begge dybt grebne deraf. Kongen havde ganske vist svært ved til enhver Tid at bekende sin Overbevisning overfor de strængt katolske Fyrster, hans Haab stod til. Men Dronningen holdt frejdigt fast ved det, hun havde vunden gennem Luther og de lutherskindsede Mænd, som omgav Christian den anden, og hvem han tilskyndede til at oversætte det nye Testamente paa Dansk.

1524 mødte Elisabeth frem for en stor Rigsdag i Nürnberg, for at tale sin Mands Sag mod Fyrster og Prælater, der alle var sikre paa hans Grusomhed og Uærlighed.

Dronningen førte hans Sag, saa at Øjnene stod fulde af Taarer hos alle de Tilstedeværende. Da hun efter sin Mands Opfordring nød Nadveren paa luthersk Vis, blev hendes Broder saa opbragt, at han udbrød: „Gid I ikke var min Søster.“

Udsat for Farer og Haan naaede Elisabeth omsider tilbage til Kongen. Regentinde Margrete anviste dem